

→ ANTIKVITETER

LADIES-PATTERN PATENT WATCH CAMERA

På 1880-tallet var lommeuret en naturlig del av mannens påkledning. Den første som laget et kamera kamuflert som lommeur var W.J. Lancaster i Birmingham. The Lancaster Watch Camera ble patentert i 1886. Det ble laget tre varianter av kameraet, en herremodell, en damemodell og The Improved Pattern – en forbedret utgave. Kameraet tok bilder på små, lysfølsomme glassplater. Man holdt uret i hånden og vred på en knapp slik at kameraet spratt ut. Deretter kunne man ta bilder ved å vri på en fjær. På denne auksjonen skal det selges tre lommeurkameraer. Det første er modellen fra 1886, den andre er den forbedrede utgaven og det siste en mønsterpatentert utgave av et dameur fra 1890.

- Prisvurdering på de to første: 450.000 – 670.000 kroner.
- Prisvurdering på dameuret: 820.000 – 1.4 millioner kroner.

LEICA M6 SPECIAL SERIES

Dette Leica-kameraet ble produsert i 1996 i forbindelse med Kong Bhumiphol Adulyadej av Thailands Golden Jubilee. Det har gullbelagt kamerahus, Summicron optikk og ligger i originalskrinet. Det ble laget 700 eksemplarer av denne modellen.

- Prisvurdering: 55.000 – 88.000 kroner.

LUCKY STRIKE SPY CAMERA

Spionkameraet ble utviklet for det amerikanske Signal Corps i 1949 – 1950 av Mast Development Corp. i USA. Det ble laget bare to eksemplarer – det ene er i Signal Corps Museum i USA, og det andre skal under hammeren hos Bonhams neste uke. Oppdraget med å utvikle et skjult kamera som kunne tilfredsstille militære krav til et 16 mm stillbildekamera ble gitt til DeMornay-Budd Co. De utviklet en modell i 1946–49, men det oppfylte ikke kravene og oppgaven ble gitt videre til Mast Development Corp. som kom med to modeller – men ingen ble noen gang satt i produksjon. Kameraet er montert i en Lucky Strike sigarettpakke i papir. Det har en meget høy standard med et fem-element f/2.7 17,5mm Sonnar-type objektiv. Lukkeren er montert foran objektivet og gir lukkerhastigheter fra B – 1/50 sekund. På denne 16 mm filmen kan det gjøres 18 eksponeringer. Lysmåleren er skjult i en Ohio Safety-fyrstikkese.

- Prisvurdering: 360.000 – 560.000 kroner.

Rekorder i fokus

Gjesteskribent

GRO A GRORUD
LOFTET ANTIKVITETER

INTERNASJONALT HAR vintage kamera- og fotoutstyr en stor skare samlere. Særlig i USA, Tyskland og England har interessen vært stor men de siste årene har også kinesiske og japanske liebhavere kommet på banen.

En prototype av et Leica-kamera ble blant annet kjøpt på auksjon i 2011 for 10,3 millioner kroner av en asiatisk samler.

Her hjemme derimot, er interessen mer lunken, og flere gode Leica-kameraer gikk på Skanfils siste auksjon til under vurderingene. Men forventningene og interessen er stor når Bonhams 3. desember holder auksjon i Hong Kong over «Important and rare cameras». Syttifem objekter skal under hammeren. Det er Hasselblad, Nikon, Rolleiflex og flere Leica kamera som bys fram, i tillegg til noen sjeldne spionkamera. En Leica 1 (A) Luxus har den høyeste vurderingen på 3,3 til 4,4 millioner kroner.

KAMERAHISTORIEN BEGYNNER med camera obscura, som var et mørkt rom med et lite hull i veggen hvor det omvendte bil-

LEICA 1 (A) LUXUS

Leica Luxus ble kun laget på bestilling, og i meget begrenset antall. De fleste var Leica 1 med Elmar- og Hektor-objektiver og svært få Leica 11 Luxus er kjent. Dette Leica Luxus nr. 37261 som skal under hammeren er ett av bare ti, og produsert i 1930. Det har gullforgylt innfatning, kamerahus trukket i grønt skinn og Elmar optikk.

■ Prisvurdering: 3,3 millioner – 4.4 millioner kroner.

DORYU 2-16 GUN CAMERA

Dette revolverkameraet var opprinnelig utviklet med tanke på politi og overvåkning. Det er laget ved Doryu Camera Co. i Japan, har Dol fixed Iris-optikk og ligger i originaletuiet. Det første eksemplaret, Doryu 1 brukte 9.5 mm film og kom på markedet i 1952. Men på grunn av mangel på film ble Doryu 2-16 utviklet. Dette tok 16 mm film. Produksjonen av kameraet ble startet i 1954, men da hadde politiet funnet en annen leverandør og Doryu kunne bli allemannseie. Det skal være laget 600 eksemplarer.

■ Prisvurdering: 150.000 – 220.000 kroner.

CONCEALED VEST CAMERA

Amerikaneren Robert D. Gray konstruerte det første knapphullskameraet, og tok patent på det 27. juli 1886. Han solgte produksjonsrettighetene til brødrene Stirn i Tyskland som fra 1886 til 1890 produserte over 18.000 skjulte kamera, som ble en kjempesuksess. Dette knapphullskameraet er skjult under vesten, og objektivet er kamuflert som en skjorteknapp. Ved å dra i en snor man oppbevarte i lommen ble bildet tatt. På en åttekantet glassplate som ble dreiet ved hjelp av en knapp (som også stakk fram fra skjortebrystet), kunne man ta flere eksponeringer av gangen. Denne utgaven er i polert metall, datert 27. juli 1886 og i ligger i originalesken.

■ Prisvurdering: 49.000 – 71.000 kroner.

Sjeldenheter fra kamerahistorien går under hammeren hos Bonhams i Hong Kong.

de utenfor ble projisert til bakveggen i rommet. Etter at vitenskapsmenn, kjemikere, matematikere og astronomer hadde forsøkt og feilet i flere hundre år, ble det første stabile bildet produsert i 1826 av den franske oppfinneren Joseph Nicéphore Niépce. Bildet hadde en eksponeringstid på åtte timer i sollys.

DET FØRSTE BRUKBARE kameraet ble laget tidlig på 1800-tallet, men eksponeringstiden var lang, og ved fotografering utenfor studio måtte man ha med komplett mørkeromsutstyr. Bildet måtte fikseres på stedet og fotogra-

fen måtte ha bærere eller hest og vogn for å få med alt av kjemikalier, skåler, måleglass et cetera, pluss et «mørketelt»! Oscar Barnack var ansatt ved Ernst Leitz Optische Werke, og regnes som Leica-kameraets far. Han brukte 35mm kinofilm, men utvidet bildet til 24 mm x 36 mm og splittet filmen så den ga 36 bilder. Negative var små men på grunn av kvalitetsoptikken, ble det svært skarpe bilder som egnet seg godt til forstørrelse. «Små negativer – store bilder» lød det i reklamen. I 1923 kom Leitz med verdens første 35 mm-kamera. Det var et revolusjonerende format som fikk enorm betydning for fotografiets utvikling.